

Чого не слід вимагати в учасника під час здійснення закупівлі електричної енергії: практика АМКУ

Товар «електрична енергія» є одним із найважливіших предметів закупівлі для майже кожного замовника. Але нерідко буває, що замовники самостійно ускладнюють собі закупівлю, встановлюючи непотрібні вимоги.

У свою чергу, положеннями [пункту 29 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників](#), передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості), встановлено обмеження щодо вимог, які може встановлювати замовник.

Так, за наведеною нормою у разі проведення відкритих торгів згідно з Особливостями для закупівлі електричної енергії положення пунктів 1 і 2 частини 2 статті 16 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII (далі — [Закон](#)) замовником не застосовуються.

У разі здійснення закупівель, визначених абзацом першим цього пункту, замовники не можуть встановлювати вимоги до предмета закупівлі, що не передбачені відповідним національним стандартом (за наявності національного стандарту для відповідного предмета закупівлі).

Якщо з приписами [першого абзацу пункту 29 Особливостей](#) більш-менш закупівельникам зрозуміло, що не можна вимагати підтвердження відповідності учасника кваліфікаційним критеріям «наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій» і «наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід», то дотриматись приписів другого абзацу складніше, адже мало хто із замовників вивчає вимоги національних стандартів.

Варто зазначити, що національним стандартом, яким регулюються вимоги до нашого товару, є ДСТУ EN 50160:2014 «Характеристики напруги електропостачання в електричних мережах загальної призначеності» (EN 50160:2010, IDT).

Тому спеціально для таких закупівельників ми проаналізували рішення Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія), предметом розгляду яких було питання невідповідності вимог тендерної документації щодо закупівлі електричної енергії приписам [пункту 29 Особливостей](#). Тим паче наразі «сезон» закупівлі такого товару.

**Рішення Комісії від 18.10.2023 № 16681-р/пк-пз, закупівля
№ [UA-2023-10-06-012690-a](#).**

Обставини розгляду скарги

Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати:

інформацію, у якій вказати про наявність договору з оператором системи розподілу про надання послуг з розподілу, на підставі якого споживач набуває право отримувати послугу з розподілу електричної енергії за вказаним замовником місцем поставки (передачі) товару;

сам договір;

сертифікат відповідності ISO 45001:2018;

сертифікат відповідності ДСТУ ISO 9001:2015 або ISO 9001:2015;

сертифікат відповідності ДСТУ ISO 14001:2015 або ISO 14001:2015;

сертифікат відповідності ДСТУ ISO/IEC 27001:2013 або ДСТУ ISO/IEC 27001:2015, або ISO/IEC 27001:2013, або ISO/IEC 27001:2015;

договір купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами та / або на ринку «на добу наперед», на внутрішньодобовому ринку або на балансуєчому ринку, або шляхом імпорту;

договір про надання послуг з передачі електричної енергії та лист про договори постачальника про підтвердження в учасника чинних обов'язкових договорів постачальника з: ОСР та ОСП; РДН та / або ВДР; врегулювання небалансів;

документи, які посвідчують якість товару (сертифікати відповідності та / або

паспорти якості, та / або посвідчення на кожен вид товару тощо);

документи, які засвідчують, що учасник має змогу поставити достатній обсяг товару (електричної енергії) замовнику протягом 2023 року;

довідку щодо застосування учасником заходів із захисту довкілля при виконанні умов договору із постачання електричної енергії, яка повинна містити в тому числі і план заходів.

Рішення Комісії від 02.10.2023 № 15637-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-09-13-014598-a](#).

Обставини розгляду скарги

Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати:

довідку про наявність на території України власного структурного підрозділу — центру обслуговування споживачів (клієнтів), згідно з вимогами [Правил роздрібного ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг \(далі — НКРЕКП\), від 14.03.2018 № 312 \(далі — \[Постанова № 312\]\(#\)\)](#), який щоденно (окрім вихідних та святкових днів, встановлених законодавством України) приймає звернення/скарги/претензії споживачів, надає роз'яснення та інформацію, передбачену законодавством, з єдиним вікном для прийому та видачі документів щодо постачання електричної енергії та в якому проводиться особистий прийом споживачів;

Положення про власний структурний підрозділ — центр обслуговування споживачів (клієнтів) на території України, яке затверджено у встановленому законодавством порядку та яке, згідно з вимогами статті 64 Господарського кодексу України, підтверджує створення учасником такого власного структурного підрозділу — центру обслуговування споживачів (клієнтів) на території України;

довідку від НКРЕКП чи її територіальних підрозділів, яка підтверджує наявність та функціонування в учасника центру обслуговування споживачів (клієнтів) на території України, створеного відповідно до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених [Постановою № 312](#).

Рішення Комісії від 30.08.2023 № 13782-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-08-15-012114-a](#)

Обставини розгляду скарги

Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати:

договір про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління;

договір, згідно з яким учасник отримує телекомунікаційні послуги (для інформування споживачів про стан особового рахунку за допомогою SMS), або посилання на закупівлю, за результатом проведення якої учасник отримує такі послуги.

Рішення Комісії від 07.09.2023 № 14299-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-08-22-003685-a](#)

Обставини розгляду скарги

Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати:

Реєстри надання компенсації споживачам за недотримання гарантованих стандартів

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: <https://radnuk.com.ua/uchast-u-zakupivliakh/praktika-oskarzhennja-uchast-u-zakupivliakh/choho-ne-slid-vymahaty-v-uchasnyka-pid-chas-zdijsnennia-zakupivli-elektrychnoi-enerhii-praktyka-amku/>

якості надання послуг операторами системи, складені за [Додатком 5 до постанови НКРЕКП від 12.06.2018 № 375](#) «Про затвердження Порядку забезпечення стандартів якості електропостачання та надання компенсацій споживачам за їх недотримання».

Рішення Комісії від 26.09.2023 № 15323-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-09-08-006224-a](#).

Обставини розгляду скарги

Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати:

сертифікат визнання вимірювальних можливостей метрологічної лабораторії, що виданий уповноваженим органом.

Рішення Комісії від 06.09.2023 № 14211-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-08-22-011865-a](#).

Обставини розгляду скарги

Умовами закупівлі вимагається наявність в учасника в регіоні замовника власного структурного підрозділу — центру обслуговування споживачів, та встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати:

довідку, що засвідчує можливість надання замовнику платіжних документів безоплатно у центрі обслуговування клієнтів, представництві тощо.

Позиція Комісії за наведеними рішеннями

Посилаючись на норму [пункту 29 Особливостей](#), Комісія наголосила, що національні стандарти для електричної енергії не передбачають наявності документів, що є предметом оскарження. За таких умов вищезазначені умови документацій порушують положення пункту 29 Особливостей. Тим самим Комісія дійшла висновку, що замовники повинні усунути наведені невідповідності шляхом внесення відповідних змін до своїх тендерних документацій.

Коментар

Документи, що вимагалися за оскаржуваними умовами, замовники вимагають доволі часто. Проте, чи розуміли замовники, для чого вони встановлювали такі вимоги, можна лише здогадуватись.

У будь-якому разі замовник не може вимагати нічого зайвого, крім того, що визначається чинними стандартами, як цього вимагає припис пункту 29 Особливостей. Для цього замовнику все ж таки треба ретельно опрацювати такий стандарт.

А щоб полегшити собі роботу при проведенні процедури закупівлі відкриті торги щодо закупівлі електричної енергії, замовник може скористатись [взірцем тендерної документації](#), який розміщено на порталі [RADNUK.COM.UA](#), що, в свою чергу, містить необхідні вимоги, відповідні і [наведеній нормі Особливостей](#).

Читайте також публікації:

[«Документи пропозиції повинні бути чинними: практика АМКУ»;](#)

[«До кінця року не вистачає електричної енергії: як докупити? Це є додатковою потребою?»;](#)

[«Коли потрібно оголошувати закупівлю електричної енергії для потреб 2024 року? Розкажемо коли та як».](#)